Ashti Taluka Shikshan Prasarak Mandal's
Adv. B.D. HAMBARDE MAHAVIDYALAYA
Ashti, Tq. Ashti, Dist. Beed (Pin 414203) ☎ 282532, 282101
NAAC "B++" GRADE

President Er. K.B. Hambarde | Principal Dr. S.R. Nimbore

No. ABDHMA / 2020- 2021 Date 01 /12/2021

3.3.3. Number of books and chapters in edited volumes/books published and papers published in National / International conference proceeding per teacher during last five years				
Sr No	Name Of the Teacher	Title of the book/chapters published	Year of publication	ISBN/ISSN number of the Proceeding
1	Dr. Shirsath M. K.	Insurance	Aug-17	978-93-84593-69-8
2	Dr. Shirsath M. K.	Goods & Sevice Tax (GST)	Aug-17	978-93-84593-70-4
3	Dr. Sontakke R. T.	Vaykti Ani vyanmay	Aug-17	978-81-934540-3-9
4	Dr. Sontakke R. T.	Chronicle of Humaniti and Cultural Studies International Journal issue Guest editor	Feb-18	2454-5503
5	Dr. Mutkule B. N.	Business Mathematics & Statistics - I	Jul-19	978-81-937547-8-8
6	Dr. Shirsath M. K.	Modern Indian Banking	Aug-19	978-93-81-948-65-1
7	Dr. Mutkule B. N.	Financial Acounting -II	Jan-20	978-93-81948-65-1
8	Dr. Satbhai R. S.	Corona Prevension	Apr-21	
9	Dr. Sontakke R. T.	UN Paus Kaviteceh Vyangmayin Swarup.	Jul-21	987-81-953033-7-3
10	Dr. Shirsath M. K.	GST Accounting	Nov-21	978-93-5556-871-4

Principal
Adv. B.D.Hambarde Mahavidyalaya
Ashti, Tal. Ashti, Dist. Beed

विमाशास्त्र
INSURANCE

प्रा. मंगेश शिरसाठ
डॉ. विलास दापके
प्रा. कृष्णा गवळी

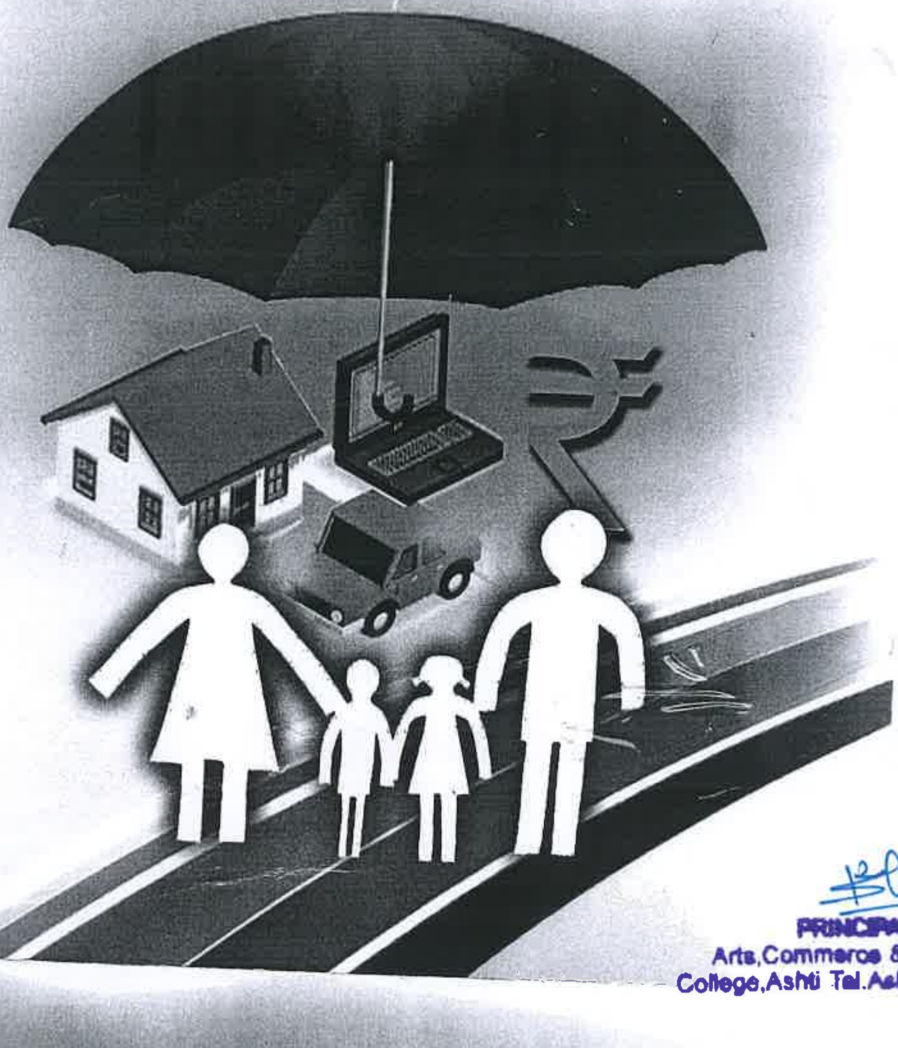

PRINCIPAL
Arts,Commerce & Science
College,Ashti Tal.Ashti Dist.Beed

विमाशास्त्र
(Insurance)

प्रा. मंगेश शिरसाठ, डॉ. विलास दापके, प्रा. कृष्णा गवळे

प्रकाशक
चिन्मय प्रकाशन,
सवणेकर बिल्डिंग,
जिजामाता कॉलनी, पैठण गेट,
औरंगाबाद. मो. ९८२२८७५२१९
chinmayprakashan@gmail.com

अक्षरजुळवणी
कु. ऋतुजा एम. चौधरी
वेदिका टाईपसेटर्स, औरंगाबाद.

© लेखकाधीन

१ ऑगस्ट २०१७

मुद्रक
सोहम प्रिंटर्स
औरंगाबाद.

मुखपृष्ठ
अपूर्वा ग्राफिक्स,
औरंगाबाद.

₹ :१८०/-

ISBN - 978 - 93 - 84593 - 69 - 8

PRINCIPAL
Arts,Commerce & Science
College,Ashti Tal.Ashti Dist.Beed

अनुक्रमणिका

१.	विमा	०७
२.	विमा प्रतिनिधी	३७
३.	आयुर्विमा	४६
४.	आयुर्विमा उतरविण्याची कार्य पद्धती	७१
५.	सर्वसाधारण विमा	८४
६.	पुनर्विमा	११४
७.	विमा लेखन	११९
८.	भारतीय आणि आंतरराष्ट्रीय विमा संस्था	१२५
९.	सागरी विमा पॉलिसीचे प्रकार	१२९
१०.	अग्निविमा करातील अटी	१३४
११.	सागरी विमा करातील अटी	१३९
१२.	संपत्ती विमा	१४७
१३.	निवृत्ती वेतन आणि वार्षिकी	१५२
●	विमा विषयी फॉर्म	१६६
●	संदर्भ ग्रंथ	

आमची प्रकाशने

Financial Accounting

Dr. Bhosale, Dr. Doke, Dr. Bagal, Dr. Bhairat

Advanced Accounting

Dr. P. T. Bhosle, Dr. Band S.A. , Prof.R.K. Bobde

Advanced Financial Accounting

Dr. Sanjiv Agrawal, Prof. Pankaj Aboti, Kavita Agrawal

Business Mathamatics and Statistics

Dr. P. T. Bhosale

Cost Accounting

Dr. Doke, Dr. Bhosale, Dr. Talekar

Practical Costing

Dr. Sanjivkumar Agrawal, Dr. Vasant Bhosale, Dr. Pankaj Aboti

Corporate Accounting

Dr. Shankar Talekar

Management Accounting

Dr. Sanjiv Agrawal, Dr. Sachin R. Agrawal

Information Technology

Dr. Gansh Adgavekar

व्यवसाय व्यवस्थापनाची मूलतत्वे

डॉ. लघाने, डॉ. वनारे, डॉ. दीक्षित, श्रीमती देशपांडे

वित्तीय व्यवस्थापन

प्रा. पी. टी. भोसले, प्रा. के. बी. डोके

औद्योगिक अर्थशास्त्र

डॉ. लघाने, डॉ. वनारे, डॉ. दीक्षित

व्यावसायिक अर्थशास्त्र

डॉ. लघाने, प्रा. खंदारे, डॉ. वनारे, डॉ. राठी

चिन्मय
प्रकाशन, औरंगाबाद
९८२२८७५२१९

ISBN 938459369-9
9789384593698

PRINCIPAL
Arts,Commerce & Science College.Ashti Tal.Ashti Dist.Beed

GST

वस्तू आणि सेवा कर

प्रा. मंगेश शिरसाठ
प्रा. निवृत्ती नानवटे

PRINCIPAL
Arts,Commerce & Science
College,Ashti Tal.Ashti Dist.Beed

GST

वस्तू आणि सेवा कर

प्रा. मंगेश शिरसाठ — प्रा. निवृत्ती नानवटे

प्रकाशक
चिन्मय प्रकाशन,
सवणेकर बिल्डिंग,
जिजामाता कॉलनी, पैठण गेट,
औरंगाबाद. मो. ९८२२८७५२१९
chinmayprakashan@gmail.com

अक्षरजुळवणी
कु. ऋतुजा एम. चौधरी
वेदिका टाईपसेटर्स, औरंगाबाद.

© **लेखकाधीन**

१ ऑगस्ट २०१७

मुद्रक
सोहम प्रिंटर्स.
औरंगाबाद.

मुखपृष्ठ
अपूर्वा ग्राफिक्स,
औरंगाबाद.

₹ :१३०/-

ISBN No. 978 - 93 - 84593 - 70 - 4

PRINCIPAL
Arts,Commerce & Science
College,Ashti Tal.Ashti Dist.Beed

अनुक्रमणिका

१.	वस्तू व सेवा कर Goods And Service Tax	०७
२.	वस्तू व सेवा कर (GST) कायदा २०१६	१३
३.	वस्तू आणि सेवा कर (GST) प्रारूप कायदा	२१
४.	प्रचलित कर प्रणाली आणि जीएसटी	२९
५.	घटना दुरुस्ती विधेयक - २०१४	३८
६.	वस्तू व सेवा कर नेटवर्क (GSTN)	४०
7.	वस्तू आणि सेवा करातील संकल्पना	४६
८.	मॉडेल जीएसटी कायद्याअंतर्गत असलेले अपराध/गुन्हे	६२
९.	समेट आयोगाचे अधिकार	६८
१०.	GST Rates For Services & Goods	७०
११.	वस्तू आणि सेवा कर जीएसटीविषयी पडणारे काही प्रश्न	१३०

देशाच्या स्वातंत्र्यानंतर प्रथमच असे घडले आहे की, अप्रत्यक्ष करांविषयक अनेक कायदे रद्द करून सर्वसमावेशक असा एकच कायदा तयार करून तो अंमलात आला आहे. हा कायदा म्हणजे **वस्तू आणि सेवा कर** कायदा - २०१७ (GST) नवीन अमलात आलेला हा कायदा,अमलात आला तरी अनेक लोक यापासून अनभिज्ञ आहेत. त्याची प्रक्रिया कशी असेल? त्याचे परिणाम काय होतील? या विषयीच्या शंका अनेकांच्या मनात घर करून आहेत. या कायद्याचा किंवा बदलाचा नेमका परिणाम आज तरी सांगणे कठीण आहे. परंतु भविष्यात याचे परिणाम प्रतिकूल किंवा अनुकूल हे लक्षात येण्यासाठी वेळ जाऊ द्यावा लागेल. तरी आम्ही यात काही प्रमाणात दोन्ही बाजू मांडण्याचा प्रयत्न केला आहे.

या वस्तू आणि सेवा कर (GST) या संबंधित कायद्याची पार्श्वभूमी, त्याचा इतिहास, अर्थ, स्वरूप आणि वेगवेगळ्या देशांमध्ये या कराचे स्वरूप या विषयीची माहिती दिली आहे. खरे तर हा विषय विस्ताराने खूप मोठा आहे. परंतु आम्ही येथे काही महत्त्वाच्या घटकांचा समावेश करून विषयाला न्याय देण्याचा प्रयत्न केला आहे. वाचकांचा, अभ्यासकांचा तसेच विद्यार्थ्यांचा विचार करून मराठी भाषेतून ग्रंथरूपी या पुस्तकाचे लेखण केले आहे. देशातील GST अगोदर असणारे अप्रत्यक्ष करांची माहिती यात देऊन त्याचाही आढावा या पुस्तकात घेतला गेला आहे.

चिन्मय
प्रकाशन, औरंगाबाद
९८२२८७५२११

ISBN 938459370-2
9789384593704

PRINCIPAL
Arts,Commerce & Science
College,Ashti Tal.Ashti Dist.Beed

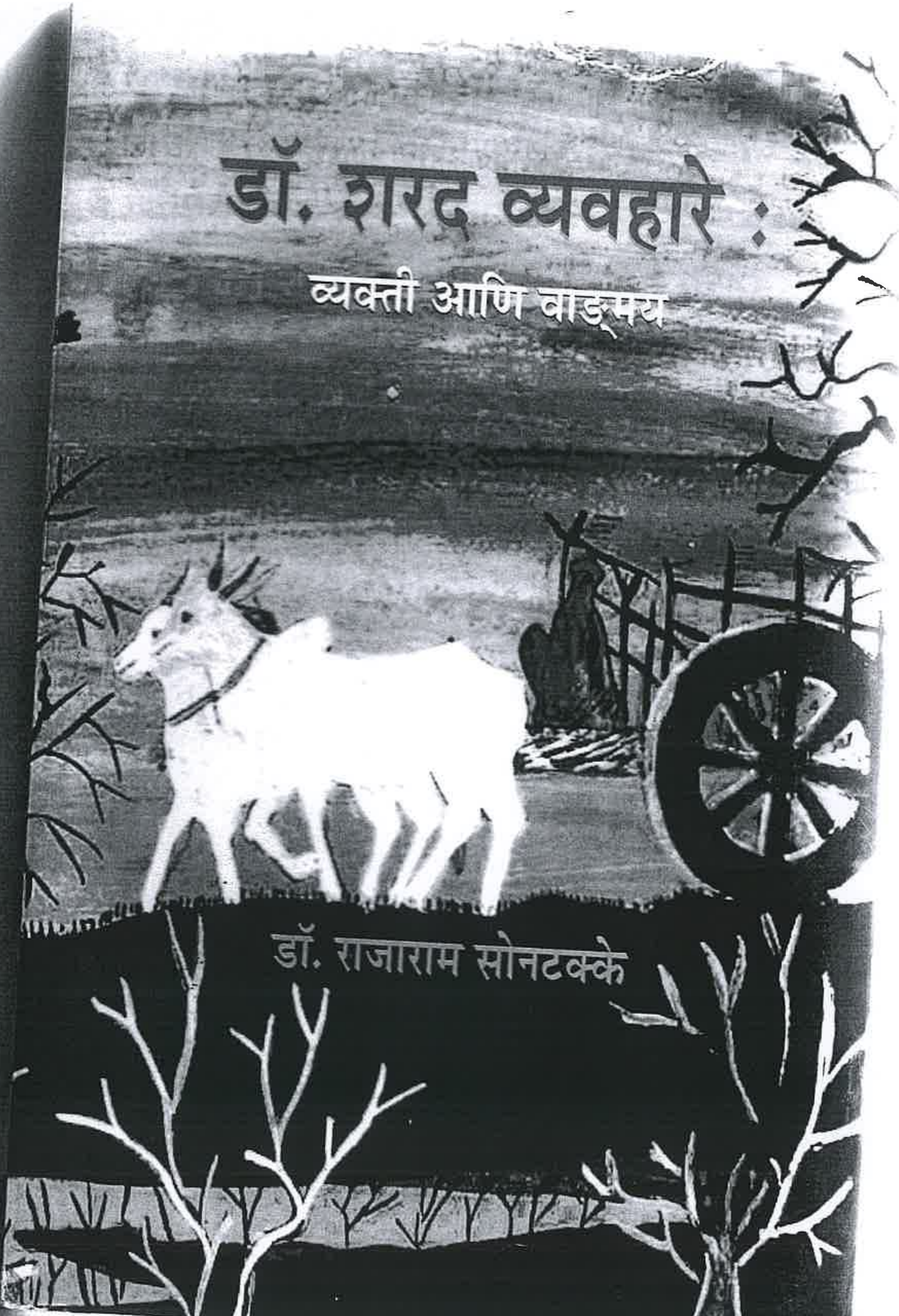

PRINCIPAL
Arts.Commerce & Science
College Ashti Tal.Ashti Dist.Beed

ISBN: 978-81-934540-3-9

- डॉ. शरद व्यवहारे : व्यक्ती आणि वाङ्मय
- लेखक: डॉ. राजाराम सोनटक्के
- प्रथम आवृत्ती : १५ ऑगस्ट २०१७

© लेखक

All rights reserved. No part of this book may be reproduced or transmitted in any form or by any means without written permission of the copyright owner.

- **प्रकाशक :**

महात्मा गांधी एज्युकेशन अंड वेलफेअर सोसायटी,
नरवाडी, जि. परभणी
आणि
न्यू मॅन पब्लिकेशन, परभणी
Mob. + 91 9730721393,
Email: nmpublication@gmail.com
www.newmanpublication.com

- **मुद्रक:**

स्नेहल प्रिंटर्स,
माळी गल्ली, स्टेडीअम जवळ, परभणी -४३१४०१
Mob. + 91 8329000732

- **मुखपृष्ठ :**

सीमा झाडे, मो.+91 9420079975

- **अक्षर जुळवणी :**

डॉ कल्याण गांगर्डे .

- **किंमत : ४००/- रु.**

PRINCIPAL
Arts,Commerce & Science
College,Ashti Tal.Ashti Dist.Beed

अनुक्रमणिका

१. डॉ. शरद व्यवहारे यांचे व्यक्तिमत्त्व, लोकसाहित्याची संकल्पना, स्वरुप आणि व्याप्ती / ११

२. डॉ. शरद व्यवहारे यांचे लोकसाहित्य उद्‌गम आणि विकास / ६०

३. डॉ. शरद व्यवहारे यांचे मराठी लोकगीते व मराठी स्त्री गीते यांचे स्वरुप / १४४

४. डॉ. शरद व्यवहारे यांच्या लोकसंस्कृतीचा अंत:प्रवाह, लोकधर्मी नाट्याची जडण घडण व लोकरंजनाची पारंपरिक माध्यमे / १८४

५. उपसंहार / २८१

डॉ. राजाराम सोनटक्के

एम.ए., पीएच.डी.

महाराष्ट्रातील लोकसाहित्याचे गाढे अभ्यासक, मान्यवर संशोधक, ज्येष्ठ समीक्षक, लोकसाहित्याचे भाष्यकार डॉ. शरद व्यवहारे यांचे लेखन, संशोधन व समीक्षा समाजशास्त्रीय व मानसशास्त्रीय पद्धतीने लोकसाहित्यविषयक चर्चा करणारे आहे. म्हणूनच प्रस्तुत पुस्तकात हा विषय घेऊन चिकित्सक अभ्यास केलेला आहे. त्यांनी मांडलेल्या लोकमानसातील कृती, उक्ती, लोकजीवनात परंपरेने चालत आलेल्या समजुती, रूढी, परंपरा, प्रथा, आचार—विचार, विधी, लोकगीते, लोककथा गीते व लोककला या सर्वांच्या अभ्यासातून तसेच क्षेत्रीय संशोधनातून मिळवलेल्या लोकसाहित्याविषयक देणगीचा समग्र अभ्यास होणे गरजेचे आहे. डॉ. शरद व्यवहारे याचे लोकसाहित्याचे लेणे अखंड राहावे, लोकसाहित्य लोकसाहित्यिकांच्या अभ्यासकांना मार्गदर्शक व्हावे या हेतूने या पुस्तकाचे लेखन केलेले आहे.

Authorised Distributor

NEW MAN PUBLICATION

www.newmanpublication.com

PARBAHNI / AURANGABAD / MUMBAI

Mahatma Gandhi Education & Welfare Society

ISBN 978-81-93454[illegible]

9 788193 45[illegible]

PRINCIPAL

Arts,Commerce & Science College.Ashti Tal.Ashti Dist.Beed

VOL. 4 | ISSUE 2 | FEB. 2018
(UGC Approved Journal No. 63716)

ISSN: 2454-5503
IMPACT FACTOR: 4.197 (IIJIF

CHRONICLE OF HUMANITIES AND CULTURAL STUDIES

A BIMONTHLY REFEREED INTERNATIONAL JOURNAL

SPECIAL ISSUE

On the Occasion of One Day International Conference On

RECENT ADVANCES IN LANGUAGES, LITERATURE AND SOCIAL SCIENCE

17th February, 2018

(BOOK- 3)

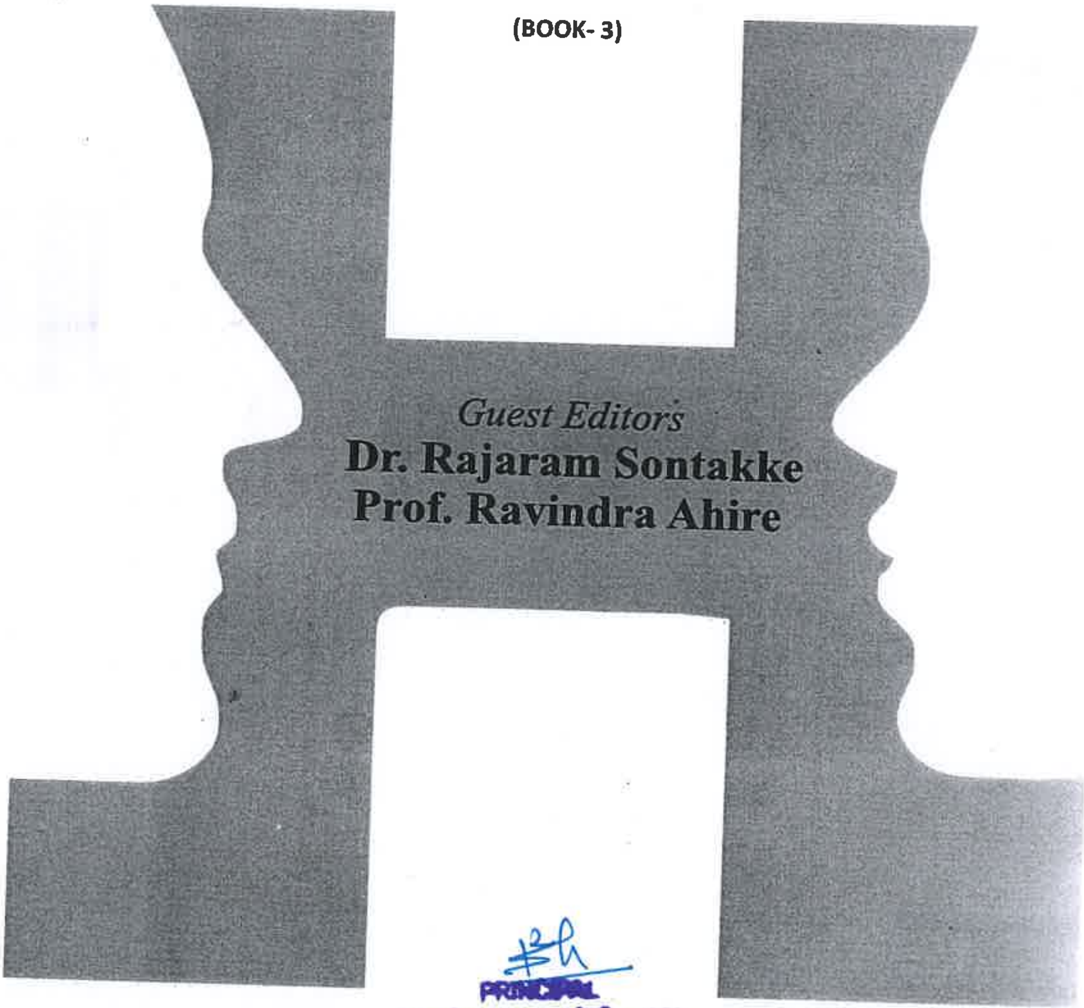

Guest Editors

Dr. Rajaram Sontakke

Prof. Ravindra Ahire

PRINCIPAL
Arts,Commerce & Science
College.Ashti Tal.Ashti Dist.Beed

ORGANIZED BY
MGEWS
CENTRE FOR HUMANITIES AND CULTURAL STUDIES,
KALYAN, DIST. THANE &
NEW MAN INTERNATIONAL JOURNAL OF
MULTI-DISCIPLINARY STUDIES, PARBHANI
www.newmanpublication.com

Full Journal Title: Chronicle of Humanities & Cultural Studies(CHCS)
Print ISSN: 2454-5503
UGC Approved Journal No. [illegible]
Impact Factor: 4.197 [illegible]
Frequency: [illegible] / Language: [illegible] / Journal Country/Territory: India
Publisher: Centre for [illegible] Sanghavi Regency, Sahyadrinagar, Kalyan (W) (MS).
Subject Categories: [illegible]

Issue Editors: **Dr. [illegible] & [illegible] Ahire**

Chief Editor
Dr Kalyan [illegible]
Director, Centre for Humanities and Cultural Studies, Kalyan (W)
Executive Editor
Dr [illegible], Asst. Prof., [illegible] College, Kalyan (W)
Co-editors
Dr. [illegible], Asst. Professor, [illegible] Govt. College of Excellence, Gwalior (M.P.) India
[illegible], Asst. Professor, Dept of English, SNDT Women's University, Churchgate, Mumbai
Bharat [illegible], Asst. Professor, [illegible] College, Nashik, Maharashtra
[illegible], Asst. Professor, [illegible] College, [illegible], Dist. Thane, Maharashtra
Sachin [illegible], Asst. Professor, P. N. [illegible] College, Ghatkopar, Mumbai

EDITORIAL ADVISORY BOARD

Aju Mukhopadhyay,
a poet, author and critic, 8 Cheir Lodi Street, Pondicherry, India
Email: ajum24@gmail.com
Dr R.T. Bedre,
Principal RSPMS' SPP College, Sirsala, Dist. Beed (MS)
Dr (Mrs.) Smita R. Nagori,
Head,PG Department of English, M.U.College Udgir, Dist. Latur, Maharashtra, India. Email: smita.lakhotiya@gmail.com
Dr Arvind Nawale
Head, Department of English, Shivaji Mahavidyalaya Udgir, Dist. Latur (Member, BoS in English, Former Member of the Senate, Faculty of Arts, SRTM University, Nanded amnawale@gmail.com
Dr Rajiv Kumar,
Associate Professor, Dept. of English, S.K.M University, Dumka, Jharkhand
Dr Kailash Nimbalkar,
Principal, S.B.College, Shahapur, Dist. Thane, Maharashtra, India. Email: nimbalkar_8@rediffmail.com.
Tsai-ching Yeh
Assistant professor, Department of English, National Taipei University of Technology. (Taivan)
Dr B. N. Gaikwad,
Vice Principal, N.G. Acharya and D.K. Marathe College of Arts, Commerce and Science , Chembur (East), Mumbai-400071
Dr Simon Philip,
Assistant professor, Department of Social Work, Voorhees College, Vellore
Dr Binu Anitha Josheph
Assistant professor, Department of English, Voorhees College, Vellore
Dr Chandrashekhar Kanase
Head, Department of Dramatics, SPP College, Sirsala, Dist Beed (MS)

EDITORIAL BOARD

Dr.Mahendra Shinde, Associate Professor and Head, Department of English, N.M. Sailu, Dist. Parbhani, Maharashtra, India.
Ram Bhise, Assistant Professor, Saraswati College of Engineering, Kharghar, Navi Mumbai Maharashtra,India.
Dr Asish Gupta, Asst. Professor, J. H. Govt. P. G. College, Betul MP.

Subscription Rates		
	Annual membership (Individual)	Rs. 1,800 (150 $ for foreigners) (Six Issues)
	Bi-annual Membership	Rs. 3,500 (250 $ for foreigners)
	Institutional annual membership	Rs. 2,200
	Institutional Bi-annual membership	Rs. 4,200

Those interested in making online transactions, the following details may be of use:

Bank Name	Account Name	Account Number	IFSC code
Canara Bank **(Branch: New Marine Lines, Mumbai)**	Centre for Humanities & Cultural Studies	1389101071921	CNRB0001389

DISCLAIMER: Academic facts, views and opinions published by authors in the Journal express solely the opinions of the respective authors. Authors are responsible for their content, citation of sources and the accuracy of their references and biographies/references. The editorial board or Editor in chief cannot be held responsible for any lacks or possible violations of third parties' rights.

PRINCIPAL
Arts,Commerce & Science
College, Sirsala Dist.Beed

uidelines for Authors

No manuscript will be considered which has already been published or is being considered by another journal / book.

Papers should be typed in MS Word 2003/2007.

Paper size: A4, Font & size: Times New Roman 12, line spacing: 1, Margin of 1 inch on all sides.

The tables and figures in the text should be centralized.

References should be cited in MLA parenthetical style. (Name of the author and page numbers in the parenthesis in the text and list of the works cited arranged alphabetically at the end of the paper)

The paper must be accompanied by a brief CV of the contributor, self declaration certificate, postal address, phone/cell numbers, E-mail ID(s).

Contributors are advised to check spelling, punctuation, sentence structure, and the mechanical elements of arrangements, spacing, length, and consistency of usage in form and descriptions before submission.

Contributors should note that they will not be paid for their writings.

PRINCIPAL
Arts,Commerce & Science College,Ashti Tal.Ashti Dist.Beed

Mahatma Gandhi Education & Welfare Society

Published by Mahatma Gandhi Education Society's
Centre For Humanities and Cultural Studies,
A- 102, Sanghavi Regency, Sahyadrinagar, Kalyan (W).
Email: chcskalyan@gmail.com
Mob. +91 9730721393 +91 8329000732
Printed at Snehal Printers and Book Binders, Parbhani-431401
Distributed by New Man Publication, Parbhani- 431401

Business Mathematics & Statistics - I

Dr. Bhosle P.T.
Dr. Mutkule B.N.
Dr. Borade D.B.
Dr. Markande M.R.

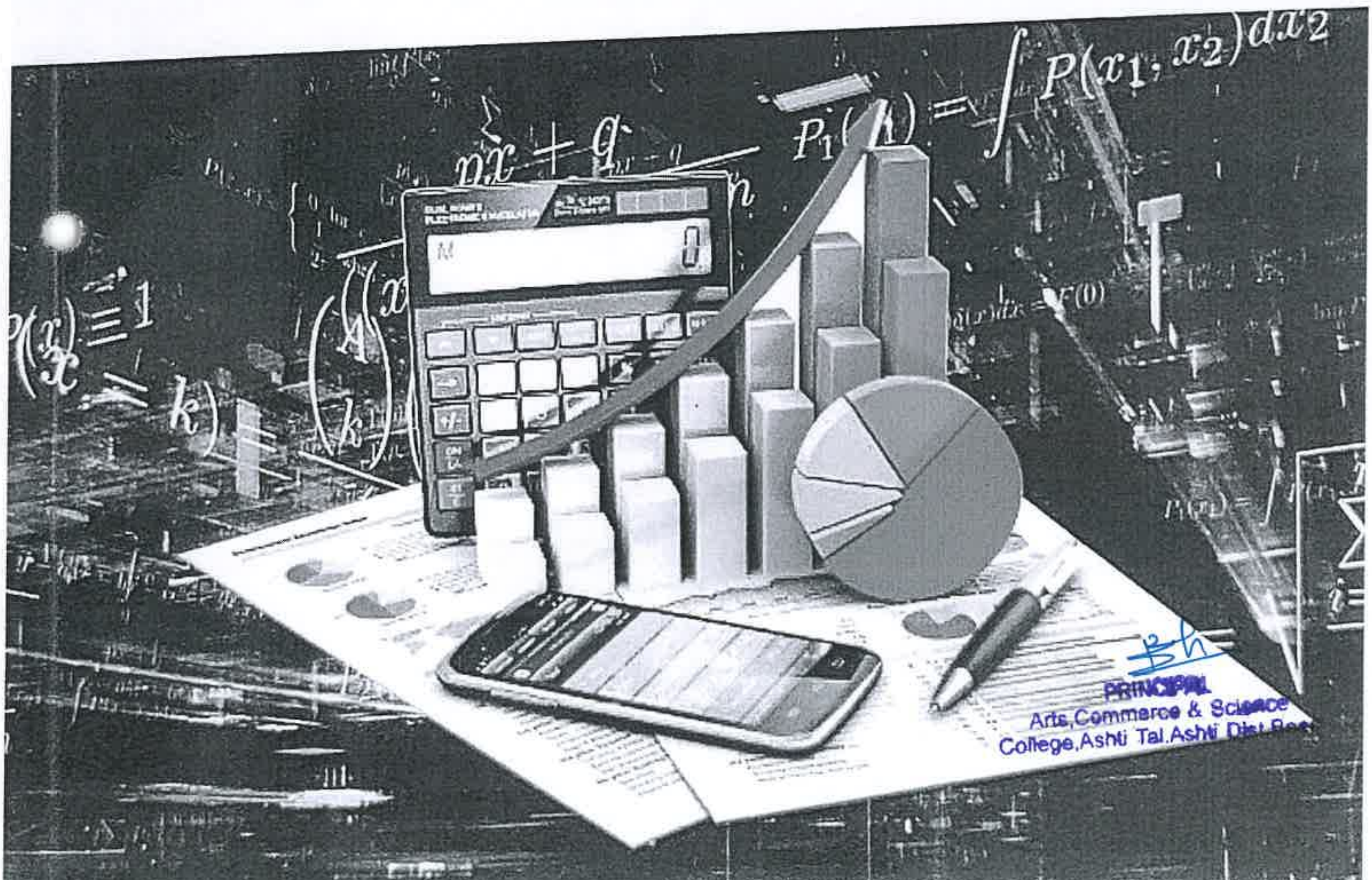

PRINCIPAL
Arts, Commerce & Science
College, Ashti Tal.Ashti Dist.Beed

This book is written as per revised syllabus of B.Com. F.Y. (Semester First as per C.B.C.G.S. Pattern) of Dr. B.A.M.U. Aurangabad w.e.f. June 2018 onwards and useful for B.Com., M.Com., B.C.A., B.B.A., C.A., I.C.W.A., C.S., M.B.A. and other courses of all universities.

BUSINESS MATHEMATICS AND STATISTICS - I

By

DR. BHOSLE P.T.
Research Guide in Commerce & Management, Dr. B.A.M.U. Aurangabad (M.S.)

DR. MUTKULE B.N.
Head Department of Commerce, Arts & Science College Ashti (M.S.)

DR. BORADE D.B.
(Dept. of Com.)
Anandrao Dhonde Alias Babaji Mahavidyalaya, Kada

DR. MARKANDE M.R.
Head Department of Commerce, Gandhi College, Kada (M.S.)

Kailash Publications
Aurangpura, Aurangabad

PRINCIPAL
Arts,Commerce & Science College,Ashti Tal.Ashti Dist.Beed

Business Mathematics and Statistics - I

Authors :
Dr. Bhosle P.T.
Dr. Borade D.B.
Dr. Markande M.R.
Dr. Mutkule B.N.

© Authors

Published By :
Kailash Publications
Aurangpura, Aurangabad
Mobile No. : 9325214191

Printers :
Onkar Offset
Cidco, Aurangabad

Type Setters :
Sunny Graphics,
Mukund Nagar, Pune 37.

Cover Designing :
Vinayak Printers

Date : July, 2019

ISBN No. : 978-81-937547-8-8

Price Rs. : 400/-

PRINCIPAL
Arts Commerce & Science
College,Ashti Tal.Ashti Dist.Beed

Preface...

It is with great pleasure we present this new book of Business Mathematics and Statistics - I to the B.Com. first year (semester - I) for ideal students and my brilliant teachers prepared according to revised syllabus by board of study Dr. B.A.M.U. Au.bad with CBCGS pattern w.e.f. June, 2018 and onwards.

This book is designed to provide a comprehensive introduction to Mathematically and Statistically knowledge for taking logical decisions in day to day operations in business activities.

This book contain sufficient theory on each topic in simple language; Large no. of problems are solved and also exercise for practice is also included under each topic.

We are sure that the students and teachers will certainly welcome the book. The main feature of this book is recent questions are added with M.C.Q and with the object to remove the deficiency and and difficulties of the students in proper presentation.

We are certinly oblige to our publisher Shri K.S. Atkare, Mr. Dnyaneshwar of Kailash Publications Aurangabad for bearing large effort in bringing out the book a short notice. We also oblige to our type setters Mrs. Sulbha Bhandari, Pune for most contribution in DTP work nicely.

Thanking you.

Dr. Bhosle P.T., Bhoom (9834675421)

Dr. Borade D.B., Kada (9763121572)

Dr. Markande M.R., Kada (9421516301)

Dr. Mutkule B.N., Ashti (9421340955)

PRINCIPAL
Arts.Commerce & Science
College.Ashti Tal.Ashti Dist.Beed

Contents

Unit No.	Name of the Unit	Page No.
Unit - I	Introduction to Statistics (Theory)	5 - 29
Unit - II	Measures of Central Tendency (Numerical)	30 - 138
Unit - III	Measures of Dispersion and Skewness (Numerical A) Measures of Dispersion B) Measures of Skewness	139 - 271
Unit IV	Determinants (Numerical)	272 - 319
Unit V	Matrices (Numerical)	320 - 397

PRINCIPAL
Arts,Commerce & Science
College,Ashti Tal.Ashti Dist.Beed

1)	Business Mathematics & Statistics - I	Dr. Bhosle P.T.
2)	Business Mathematics & Statistics - II	Dr. Bhosle P.T.
3)	Manegement Accounting	Dr. Bhosle P.T.
4)	Financial Accounting	Dr. Jitendra Ahirrao
5)	Corporate Accounting - I	Dr. Jitendra Ahirrao
6)	Computer Applications in Business - I	Dr. Jitendra Ahirrao
7)	I.T. Applications in Business - I	Dr. Jitendra Ahirrao
8)	Goods & Services Tax	Dr. Jitendra Ahirrao
9)	Business Manegment	Dr. Jagtap E. J.
10)	Business Communication	Dr. Bhosle J.P.
11)	Direct Taxes & GST	Dr. Bharat Pagare
12)	Corporate Accounting - I	Dr. Bharat Pagare
13)	Financial Accounting	Subhas Jagtap
14)	Cost & Works Accounting - I	Subhas Jagtap
15)	आधुनिक बँक व्यवसाय	डॉ. एस. के. ढगे
16)	कंपनी कायद्याची मुलतत्वे	प्राचार्य डॉ. शशांक पौळ
17)	अंकेक्षण	डॉ. प्रभाकर हरकळ

KP

KAILASH PUBLICATIONS
Aurangpura, Aurangabad - 431001.
kailashpublications@gmail.com
9325214191, 8055555500

ISBN 978-81 [illegible]
9 788193 [illegible]

PRINCIPAL
Arts,Commerce & Science
College,Ashti Tal.Ashti Dist.Beed

स्पर्धा परिक्षेसाठी उपयुक्त

बँकिंग आधारीत ११०० प्रश्न

आधुनिक भारतीय बँकिंग

Modern Indian Banking

• प्रा. डॉ. मंगेश शिरसाठ • प्रा. डॉ. विलास दापके

• प्रा. डॉ. गणेश काथार

PRINCIPAL
Arts,Commerce & Science
College,Ashti Tal.Ashti Dist.Beed

आधुनिक भारतीय बँकिंग

प्रा.डॉ. मंगेश शिरसाठ

प्रा. डॉ. विलास दापके, प्रा. डॉ. गणेश काथार

प्रकाशक
चिन्मय प्रकाशन,
सौ. दीपाली व्ही. कुलकर्णी
सवणेकर बिल्डिंग, जिजामाता कॉलनी,
पैठणगेट, औरंगाबाद. मो. ९८२२८७५२१९
Email : chinmayprakashan@gmail.com

अक्षरजुळवणा
श्री. ज्ञानेश्वर के. सुस्ते
वेदिका टाईपसेटर्स,
औरंगाबाद

© सर्वाधिकार
०१ ऑगस्ट २०१९

मुद्रक
ओंकार प्रिंटर्स,
औरंगाबाद.

मुखपृष्ठ
श्री. अनिल जोशी
अपूर्वा ग्राफिक्स

₹ ३२०/-

ISBN - 978 - 93 - 81948 - 65 - 1

PRINCIPAL
Arts,Commerce & Science
College,Ashti Tal.Ashti Dist.Beed

अनुक्रमणिका

१.	बँकांची उत्क्रांती	०९
२.	भारतीय बँक प्रणाली	१५
३.	आधुनिक बँका, स्वरूप व कार्ये	२२
४.	बँकांचे प्रकार	३६
५.	भू- विकास बँका	४८
६.	भारतीय सहकारी बँका	५७
७.	भारतीय मध्यवर्ती (RBI) बँक	७३
८.	रिझर्व्ह बँकेचे पतनियंत्रणाचे धोरण	८६
९.	आधुनिक बँक व्यवसायातील नवीन तंत्रज्ञान	९७
१०.	भारतीय वित्तीय संस्था	११७
११.	भांडवल बाजार	१३९
१२.	शेअर बाजार	१४४
१३.	मुंबई रोखे बाजार	१५१
१४.	बँकिंग व्यवसायावर परिणाम करणाऱ्या अर्थव्यवस्थेतील घडमोडींचा आढावा	१५६
१५.	सामान्य ज्ञान	१६६
१६.	१००० प्रश्न उत्तरांसहित (बँकिंग संक्षिप्त)	१९८
	संदर्भसूची	३२८

आमची उपयुक्त प्रकाशने

- **Financial Accounting - I**
  Dr. Bhosale, Prof. Kale, Prof. Mohite, Dr. Malani
- **Financial Accounting - II**
  Dr. Bhosale, Prof. Kale, Prof. Mohite, Dr. Kurputwar
- **Financial Accounting**
  Dr. Bhosale, Dr. Doke, Dr. Bagal, Dr. Bhairat
- **Advanced Accounting**
  Dr. P. T. Bhosle, Dr. Bund S.A., Prof. Bobde
- **Advanced Financial Accounting**
  Dr. Sanjiv Agrawal, Prof. Pankaj Aboti, Kavita Agrawal
- **Goods Ana Servece Tax**
  Dr. Nikam, Adv. Aphale
- **Practical Costing**
  Dr. Sanjivkumar Agrawal, Dr. Vasant Bhosale, Dr. Pankaj Aboti
- **Corporate Accounting**
  Dr. Shankar Talekar
- **Management Accounting**
  Dr. Sanjiv Agrawal, Dr. Sachin R. Agrawal
- **Information Technology**
  Dr. Gansh Adgavekar
- **Management Accounting**
  Dr. Bhosle P. T., Prof. Doke K. B. Dr. Waghule S. N., Dr. Kable R. L.
- **Direct Taxes**
  Shubhangi Amble
- **MARKETING MANAGEMENT MARKETING CASE STUDIES AN OUTLOOK**
  Dr. Kapil V. Dongargaonkar
- **आधुनिक भारतीय बँकिंग**
  प्रा. मंगेश शिरसाट, डॉ. विलास दापके, डॉ. गणेश काथार
- **वित्तीय व्यवस्थापन**
  प्रा. पी. टी. भोसले, प्रा. के. बी. डोके
- **उद्योजकता विकास**
  डॉ. चव्हाण

चिन्मय प्रकाशन, औरंगाबाद
९८२२८७५२९९

ISBN 938194865-8

PRINCIPAL
Arts.Commerce & Science
College.Ashti Tal.Ashti Dist.Beed

Financial Accounting-II

- Dr. Bhosle P.T.
- Kale S.S.
- Dr. Mutkule B.N.
- Dr. Malani A. K.

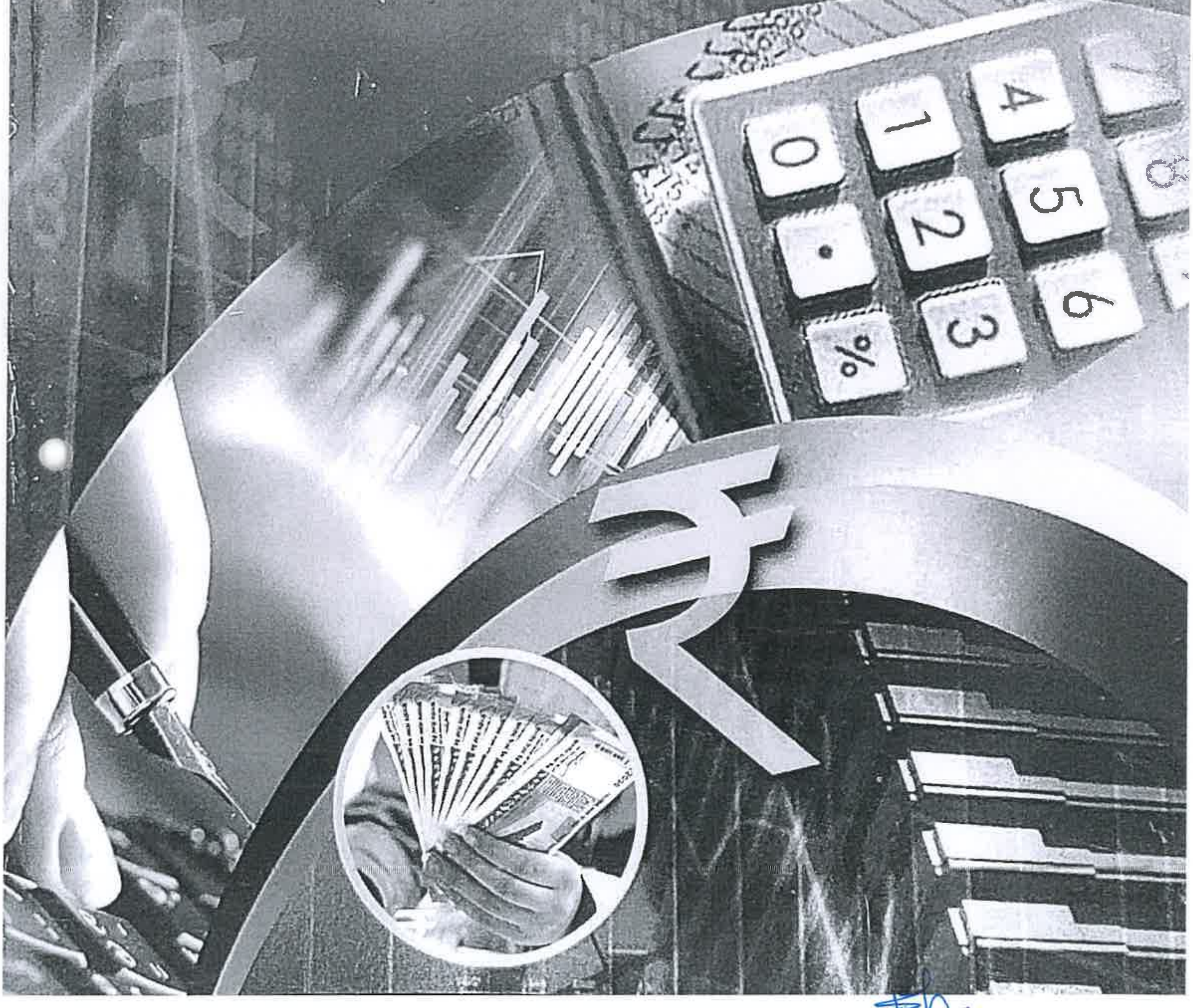

Principal
Adv.B.D.Hambarde Mahavidyalaya
Ashti, Tal.Ashti, Dist.Beed

This book is written as per Revised Syllabus and C.B.C.G.S. Pattern of Dr. B.A.M.U. Aurangabad W.e.f. June, 2018 and On wards useful for B.com., M.com, M.B.A., C.A., I.C.W.A., B.B.A., B.C.A., D.B.M., C.S. and all related universities in India.

Financial Accounting - II

1) Prof. Dr. Bhosle P.T.
(Research Guide in Commerce and Management)
Dr. B.A.M.U. Aurangabad

2) Prof. Kale S.S.
(M.Com, NET, SET, I.C.W.A.(CMA) Inter D.T.L., GD.C & A)
S. G. R.G. Shinde College,
Paranda.

3) Dr. Mutkule B.N.
(M.Com, Ph.D. M.Phil, B.Ed.,)
H.O.D. Department Of Commerce,
Adv. B.D. Hambarde Mahavidyalaya,
Tal.Ashti, Dist. Beed.

4) Dr. Ashish K. Malani
(Ph.D., M.B.A., M.Com)

CHINMAY PRAKASHAN,
AURANGABAD

Principal
Adv.B.D.Hambarde Mahavidyalaya
Ashti, Tal. Ashti, Dist. Beed

Financial Accounting - II

Prof. Dr. Bhosle P.T. , Prof. Kale S.S., Dr. Mutkule B.N. Dr. Ashis K. Malani

Published By

Chinmay Prakashan

Jijamata Colony, Paithan Gate,

Aurangabad - 431 001

Mobile No. -09822875219 / 08788136159

Email : chinmayprakashan@gmail.com

Printers

Omkar Printers

Aurangabad

Typesetters

Anjali Kulkarni

Vedika Typesetters

Aurangabad

Cover Designing

Apurva Graphics

Frist Ed. : 04/01/ 2020

₹ - 330/-

ISBN - 978 - 93 - 81948 - 65 - 1

Principal

Adv.B.D.Hambarde Mahavidyalaya

Ashti, Tal. Ashti, Dist. Beed

Preface

We are happy to Present this book **"FINANCIAL ACCOUNTING - II"** for B.Com. First year (Semester - II) in the hands of students and teachers.

This Book is Written as per revised Syllabus of Dr. B.A.M.U. Aurangabad with C.B.C.S. Pattern w.e.f. June 2018 onwards.

This is an attempt to solve the difficulties of the students in more, logical, proper and simply way.

Sufficient Theory for preparation of accounts and for solving the objective type questions are given. The sufficient illustrations with necessary working notes are also given. It includes sufficient exercise problems for practice also. This will improve students over all knowledge and factulties will certainly welcome the books.

We are certainly oblige to our publisher Hon. Vishavambar Kulkarni " Chinmay Prakashan" Aurangabad for taking keen efforts in bringing of this book at a short notice.

We are confident that both students and faculties will find the book most useful and rewarding. thanking you.

Dr. Bhosale P.T. - 9834675421
Prof. Kale S.S. -9021736787
Dr. Mutkule B.N. -9421340955
Dr. Ashish K. Malani.-9404503025

Principal
Adv.B.D.Hambarde Mahavidyalaya
Ashti, Tal. Ashti, Dist. Beed

Contents

Unit No.	Name of the Unit	Page No.
1.	Accounting Principles and Accounting Standards (Theory)	5-46
2.	Final Accounts of Non Trading concern's (Numerical)	47-135
3.	Branch Account (Numerical)	136-219
4.	Departmental Accounts (Numerical)	220-295
5.	Consignment Accounts (Numerical)	296-335

Principal
Adv.B.D.Hambarde Mahavidyalaya
Ashti, Tal. Ashti, Dist. Beed

आमची संग्राह्य प्रकाशने

Financial Accounting - I
Dr. Bhosale, Prof. Kale, Prof. Mohite, Dr. Malani

Financial Accounting - II
Dr. Bhosale, Prof. Kale, Prof. Mohite, Dr. Kurputwar

Financial Accounting
Dr. Bhosale, Dr. Doke, Dr. Bagal, Dr. Bhairat

Advanced Accounting
Dr. P. T. Bhosle, Dr. Bund S.A. , Prof. Bobde

Advanced Financial Accounting
Dr. Sanjiv Agrawal, Prof. Pankaj Aboti, Kavita Agrawal

Goods Ana Servece Tax
Dr. Nikam, Adv. Aphale

Practical Costing
Dr. Sanjivkumar Agrawal, Dr. Vasant Bhosale, Dr. Pankaj Aboti

Corporate Accounting
Dr. Shankar Talekar

Management Accounting
Dr. Sanjiv Agrawal, Dr. Sachin R. Agrawal

Information Technology
Dr. Gansh Adgavekar

Management Accounting
Dr. Bhosle P. T., Prof. Doke K. B.Dr. Waghule S. N., Dr. Kable R. L.

Direct Taxes
Shubhangi Amble

MARKETING MANAGEMENT MARKETING CASE STUDIES AN OUTLOOK
Dr. Kapil V. Dongargaonkar

Fundamental of C
Dr. Prasa Madan, Dr. Gajana Chaudhari
Miss. Ujjwala Wagh

आधुनिक भारतीय बँकिंग
प्रा. मंगेश शिरसाट, डॉ. विलास दापके, डॉ. गणेश कायार

उद्योजकता विकास
डॉ. दिलीप चव्हाण

Chinmay Prakashan
Aurangabad 9822078219

Principal
Adv.B.D.Hambarde Mahavidyalaya.
Ashti, Tal. Ashti, Dist. Beed

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद
राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग
पुरस्कृत

कोरोना आजारातून ठिक झाल्यानंतर घ्यावयाची काळजी
माहिती पुस्तिका

कोरोनामुक्त रुग्णांसाठी

संपादक
डॉ. रवी सातभाई
कार्यक्रम अधिकारी,
राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग,
आष्टी तालुका शिक्षण प्रसारक मंडळाचे
ॲड. बी. डी. हंबर्डे महाविद्यालय, आष्टी

Principal
Adv.B.D.Hambarde Mahavidyalaya
Ashti, Tal. Ashti, Dist. Beed

विशेष सहाय्य

प्रोफेसर. टी. आर. पाटील

संचालक,
राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग,
डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद

डॉ. अभय शिंदे

इंग्रजी विभाग प्रमुख,
ॲड. बी. डी. हंबर्डे महाविद्यालय, आष्टी

श्री. शुभम निकाळजे

टंकलेखन
युनिक झेरॉक्स अ‍ॅण्ड ऑनलाईन वर्क्स
मो. 9970648372

संपादक

डॉ. रवी सातभाई

कार्यक्रम अधिकारी,
राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग,

प्रकाशक

डॉ. सोपानराव निंबोरे

प्राचार्य,
ॲड. बी. डी. हंबर्डे महाविद्यालय, आष्टी

Principal
Adv.B.D.Hambarde Mahavidyalaya
Ashti, Tal. Ashti, Dist. Beed

© सर्व हक्क संपादक व प्रकाशकाधिन

अभिनंदन आणि शुभेच्छा...!

आज कोरोना महामारीमुळे संपूर्ण जग गंभीर आणि विचित्र परीस्थितीचा सामना करीत आहे. अशा वेळी जगभरातील वैज्ञानिक, शास्त्रज्ञ आणि संशोधक मानवजातीच्या कल्याणासाठी काही करता येईल का असा विचार करत आहेत.

राष्ट्रीय सेवा योजना आणि आपत्ती व्यवस्थापन या जणू एकाच नाण्याच्या दोन बाजू आहेत. जेव्हा जेव्हा आणि जिथं जिथं आपत्तीजनक परिस्थिती उद्भवते तिथं आपले कार्यक्रम अधिकारी आणि स्वयंसेवक निश्चितच फ्रंटलाईनला येऊन खुप चांगले कार्य करत असतात. भूकंप, दुष्काळ, अतिवृष्टी, महापूर, किंवा कोणत्याही नैसर्गिक आपत्तीत थेट गरजूंपर्यंत आपण पोहचत असतो. यावेळी परिस्थिती वेगळी आहे. ज्याप्रमाणे कधी भूमिगत राहून काम करावं लागतं त्याप्रमाणे यावेळी ऑनलाइन राहून काम करावं लागतं आहे.

विद्यापीठाच्या राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाचे संचालक डॉ. टी. आर. पाटील आपल्या कार्यक्रम अधिकारी आणि स्वयंसेवकांना ऑनलाइन राहून समाजोपयोगी कामे करण्यासाठी सूचना देऊन मार्गदर्शन करत असतात. त्याचाच एक भाग म्हणजे बीड जिल्ह्यातील आष्टी तालुका शिक्षण प्रसारक मंडळाच्या ॲड. बी. डी. हंबर्डे महाविद्यालयाचे राष्ट्रीय सेवा योजना कार्यक्रम अधिकारी डॉ. रवी सातभाई यांनी कोरोना विषाणूचा संसर्ग टाळण्यासाठी आणि प्रादुर्भाव कमी करण्यासाठी बनवलेली ही माहितीपुस्तिका. या पुस्तिकेचे ऑनलाइन प्रकाशन करण्यासाठी आणि त्याची उपयुक्तता संबंधितांपर्यंत पोहचण्यासाठी शुभेच्छा! याआधीही त्यांनी उन्नत भारत अभियान, करोनाविषयी जनजागृती अभियान आणि थुंकीमुक्त अभीयानात खूप छान काम केले आहे. सदर पुस्तिका विषाणू विरुद्धच्या लढ्यात एक शस्त्र म्हणून काम करेल असा विश्वास वाटतो.

प्रोफेसर. श्याम शिरसाठ
प्र. कुलगुरु,
डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
औरंगाबाद.

Principal
Adv.B.D.Hambarde Mahavidyalaya
Ashti, Tal. Ashti, Dist. Beed

शुभेच्छा...!

एका अतिसूक्ष्म विषाणूपुढे आकाशाला गवसणी घालणारा मानव हतबल होईल असे कधी वाटले नव्हते. सातासमुद्रापलीकडून येऊन गावागावात, खेड्यापाड्यात, वाडीवस्तीवर धुमाकूळ घालणाऱ्या या विषाणूला पायबंद घालण्याचे काम शास्त्रज्ञ, शासन, प्रशासन करत आहेतच. विषाणूविरुद्धच्या या युद्धात आपल्या कुटुंबाची, समाजाची आणि स्वत:ची काळजी घेणे म्हणजे घरी बसून काम करणे.

वाईटात चांगलं शोधण्याची उपजत प्रवृत्ती असल्याने मला कोरोनाचा सर्वधर्मसमभाव आवडला. हल्ला करताना त्याने जात धर्म पाहिला नाही, गरीब-श्रीमंत, स्त्री-पुरुष, तरुण-वृद्ध, शहरी-ग्रामीण अगदी सगळ्यांना एका पातळीवर आणलं. ज्यांना घरी बसणं शक्य झालं त्यांची कला कौशल्ये विकसित झाली, तंत्रज्ञान वापरात सहजता आली. महाविद्यालयात ऑनलाइन टिचिंग, व्हर्च्युअल क्लासरूमसाठी आधी आम्ही खूप प्रयत्न केले पण कोरोना काळात ते सहज साध्य झाले. मला सार्थ अभिमान वाटतो की या काळात सर्वच विभागांनी वेबिनार घेऊन तंत्रज्ञानाचा भरपूर वापर केला.

राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाने सर्वप्रथम कोरोनाविषयी जनजागृती कार्यक्रम ऑनलाइन घेतला. कार्यक्रम अधिकारी डॉ. रवी सातभाई यांची कोरोनामुक्त रुग्णांसाठी ही पुस्तिका हा याच प्रक्रियेचा भाग आहे.
अभिनंदन आणि शुभेच्छा.

श्री. किशोर हंबर्डे

अध्यक्ष, आष्टी तालुका शिक्षण प्रसारक मंडळ, आष्टी

Principal
Adv.B.D.Hambarde Mahavidyalaya
Ashti, Tal. Ashti, Dist. Beed

प्रास्ताविक

कोरोना या जागतिक महामारीत सर्वच क्षेत्रांच मोठं नुकसान झालं आहे. शैक्षणिक क्षेत्राचं देखील कधीही न भरुन निघणारं नुकसान झालं असलं तरीही जीवनापेक्षा मौल्यवान दुसरं काही असूच शकत नाही या भावनेने सर्व शैक्षणिक विद्याशाखांत अभ्यासक्रमाबरोबरच कोरोनाविषयी जागृती करणारे कार्यक्रम, प्रश्नमंजुषा, कार्यशाळा, चर्चासत्रे, परिषदा यांचे ऑनलाइन आयोजन केले गेले.

माझे सहकारी डॉ. रवी सातभाई यांनी कोरोना आजारातून बऱ्या झालेल्या रुग्णांनी व त्यांच्या नातेवाईकांनी दवाखान्यातून घरी आल्यावर घ्यावयाची काळजी, खबरदारी व दक्षता यांविषयी कोरोनामुक्त रुग्णांसाठी ही पुस्तिका संपादित करत आहेत ही खूप आनंदाची व अभिमानाची गोष्ट आहे. बऱ्याचदा कोरोना संक्रमण झाल्यावर उपचार घेऊन, बरे होऊन घरी आलेल्या रुग्णांना पुन्हा संक्रमण होताना दिसते. ही पुस्तिका अशांसाठी वरदान ठरेल.

शुभेच्छा...!

प्रोफेसर. टी. आर. पाटील
संचालक, राष्ट्रीय सेवा योजना,
डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
औरंगाबाद

Principal
A... B.D.Hambarde Mahavidyalaya
... shti, Tal. Ashti, Dist. Beed

दोन शब्द

आपत्ती व्यवस्थापनात राष्ट्रीय सेवा योजनेचं एकूण योगदान सर्वश्रुत आहे. कार्यक्रम अधिकारी आणि स्वयंसेवकांसोबत स्टाफ आणि ग्रामस्थही अशाप्रसंगी पुढाकार घेत असतात. दरवर्षी विशेष शिबिरांतून प्रबोधनाबरोबरच स्थानिक प्रश्न सोडवण्यासाठी महाविद्यालय कटिबद्ध असते. पाणी फाउंडेशन वॉटर कप स्पर्धेत महाविद्यालयाने दत्तक घेतलेल्या गावाला राज्यशासनाचा पुरस्कार मिळाला आहे पण त्याहीपेक्षा तिथला परिसर हिरवागार झाला आहे याचं वेगळं समाधान आहे. त्यात्या वर्षी उद्भवलेल्या आपत्तीजनक परिस्थितीत मदतीचा हात पुढे करण्यासाठी आमचे एन. एस. एस. युनिट तत्पर असते. केरळ असो की कोल्हापूर पूरग्रस्तांना मदत करण्यासाठी या युनिटने गावोगावी रॅली काढून, निधी, कपडे, जीवनावश्यक वस्तू संकलीत करून त्या पूरग्रस्तांपर्यंत पोहचवल्या.

मात्र यावर्षीची कोरोना महामारी ही नैसर्गिक आपत्ती आहे की मानवनिर्मित हे कळेना. समाजासाठी नेहमी रस्त्यावर उतरणारे, खेड्यापाड्यात मुक्काम ठोकणारे आमचे कार्यक्रम अधिकारी डॉ. रवी सातभाई यांनी वेगळी कल्पना पुढे आणली. विषाणूविरुद्धच्या या लढ्यात जनजागृती कार्यक्रम, कार्यशाळा यांचे ऑनलाइन आयोजन केले. कोरोनामुक्त रुग्णांसाठी या पुस्तिकेचे संपादन हा त्याचाच भाग. या पुस्तिकेचे ऑनलाइन प्रकाशन करताना मला आनंद होतं आहे.

शुभेच्छा...!

डॉ. सोपानराव निंबोरे

प्राचार्य,
ॲड. बी. डी. हंबर्डे महाविद्यालय, आष्टी

Principal
Adv.B.D.Hambarde Mahavidyalaya
Ashti, Tal. Ashti, Dist. Beed

संपादकीय

कोरोनाच्या विळख्यातून जगाची सुटका होताहोता पुन्हा देशात दुसरी लाट आली, जगातील अनेक देशांत तिसरी लाट आल्याचीही चर्चा आहे. कोरोना बळींची वाढत जाणारी आकडेवारी चिंताजनक आहेच पण बरे होऊन घरी आलेल्यांना पुन्हा दुसऱ्यांदा आणि तिसऱ्यांदा बाधा झालेल्यांची संख्याही कमी नाही. अगदी जवळच्या मित्रांना आणि नातेवाईकांना कोरोना संक्रमण झाल्यावर आपण यांच्यासाठी काहीतरी करावं असं सारखं वाटतं होतं पण नेमकं काय करावं तेच कळत नव्हतं. मित्र आणि नातेवाईकांशिवाय आपण समाजाचेही काही देणे लागतो या भावनेने काही न काही करायचंच असा निश्चय केला.

राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या माध्यमातून नेहमी श्रमदान, मेळावे, सामाजिक उपक्रम घेत असतो पण सामाजिक अंतर सांभाळून, माणसांपासून दूर राहून माणसांसाठी काय करावे हा विचार करत होतो. त्याचवेळी माझे सहकारी मित्र श्री. सुवेद निकाळजे यांनी काही फोटो दाखविले शासकीय मेडिकल कॉलेज आणि हॉस्पिटल, चंदीगड यांनी प्रकाशित केलेली माहिती पुस्तिका डोळ्यासमोर ठेवून कोरोनामुक्त रुग्णांसाठी या पुस्तिकेचा जन्म झाला. प्राचार्य साहेबांनाही कल्पना आवडली आणि त्यांनी प्रकाशन करण्याची तयारी दर्शवली.

ही संपादित पुस्तिका वाचकांच्या आणि विशेषतः कोरोनाच्या माध्यमातून दवाखान्यातील अतिदक्षता विभागाला भेट देऊन आलेल्या वाचकांच्या हाती देताना आनंद होत आहे. खरं तर कोरोनाला हरवून पुन्हा कुटुंबात आलेल्या रुग्णांना डोळ्यासमोर ठेवून ही पुस्तिका बनवली असली तरी कोरोना विषाणू संसर्ग टाळण्यासाठी सर्व आबालवृद्धांनाही उपयुक्त माहिती यात आहे. या पुस्तिकेने महामारीला थोडा जरी ब्रेक लावला तरी आमचा आनंद द्विगुणीत होईल.

डॉ. रवी सातभाई

Principal
Adv.B.D.Hambarde Mahavidyalaya
Ashti, Tal. Ashti, Dist. Beed

अनुक्रमणिका

अ.क्र.	खबरदारी	पृष्ठ क्र
1	घरी घ्यावयाची काळजी	1
2	घराच्या सुरक्षेसाठी नियम	2
3	लिनन / कपड्यांची हाताळणी	5
4	हात धुण्याची पद्धत	6
5	मास्क बद्दल माहिती	9
6	कचऱ्याचे व्यवस्थापन	13
7	जीवन शैलीतील बदल	14
8	श्वासासंबंधित व्यायाम	18
9	आयुष मार्गदर्शन	23

Principal
Adv.B.D.Hambarde Mahavidyalaya
Ashti, Tal. Ashti, Dist. Beed

समीक्षा

आ. य. पवार लिखित

'ऊनपाऊस' कवितेचे वाङ्मयीन स्वरूप

संपादक

प्रा. डॉ. राजाराम सोनटक्के

प्रा. डॉ. विजया राऊत

भरारी प्रकाशन

विले पार्ले (पूर्व) मुंबई ४०००५७

ISBN - 987-81-953033-7-3

Principal
Adv.B.D.Hambarde Mahavidyalaya
Ashti, Tal. Ashti, Dist. Beed

आ. य. पवार लिखित
'ऊनपाऊस' कवितेचे वाङ्मयीन स्वरूप (समीक्षा लेखसंग्रह)
(Woon Pawus Kaviteche Wangmayin Swarup)

संपादक :
प्रा.डॉ. सखाराम सोनटक्के
प्रा.डॉ. विजया राऊत

© संपादक

प्रकाशक
लता मुंढे
भरारी प्रकाशन,
४०२, धनलक्ष्मी विहार, नंदा पाटकर रोड,
विलेपार्ले (पू.) मुंबई ५७.

मुखपृष्ठ
अंजली स्वामी

टाईपसेटींग :
श्रीपाद कुलकर्णी

प्रथमावृत्ती : १ जुलै २०२१

किंमत : रु. २६०

मुद्रक
माऊली प्रिंट अँड आर्टस्
दादोजी कोंडदेव क्रॉस रोड,
भायखळा, मुंबई ४०००२७

ISBN - 987-81-953033-7-3

Principal
Adv.B.D.Hambarde Mahavidyalaya
Ashti, Tal. Ashti ...ed

आ. य. पवार लिखित प्रसिद्ध काव्यसंग्रह :

★ रानमाती ★ सीनाकाठच्या कविता ★ ऊनपाऊस

★ धूळपेर ★ द्विदल

-

आ. य. पवारांच्या कवितेवर विविध नियतकालिकांतून मान्यवरांनी लिहिलेल्या समीक्षालेखांचे संकलन :

★ **रानगंध** : संपादक : डॉ. सुधाकर शेलार / डॉ. मधुकर क्षीरसागर

★ **इंद्रधनू** : संपादक : डॉ. मधुकर क्षीरसागर / डॉ. विजया राऊत

('इंद्रधनू' समीक्षाग्रंथास राज्यस्तरीय ५ पुरस्कार प्राप्त)

★ **आ. य. पवार लिखित 'ऊनपाऊस' कवितेचे वाङ्मयीन स्वरूप**

संपादक : डॉ. राजाराम सोनटक्के / डॉ. विजया राऊत

-

ISBN-987-81-953033-7-3

Principal
Adv.B.D.Hambarde Mahavidyalaya
Ashti, Tal. Ashti, Dist. Beed

Dr. Mangesh Shirsath

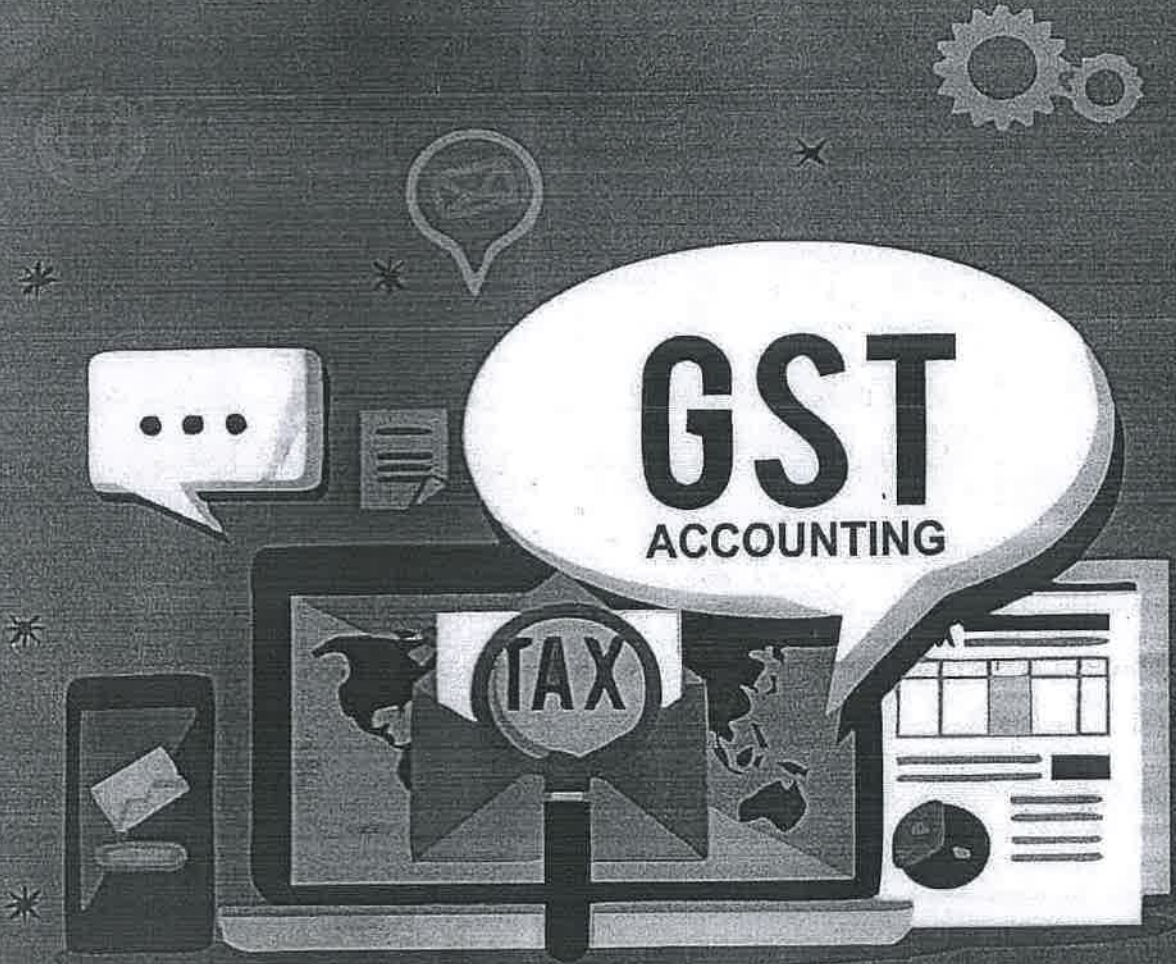

Dr. Mangesh Shirsath

ISBN - 978-93-5556-871-4

Principal
Adv.B.D.Hambarde Mahavidyalaya
Ashti, Tal. Ashti, Dist. Beed

GST

ACCOUNTING

Author

Dr. Mangesh Shirsath

(M. Com. B.Ed. SET. Ph. D.G. D. C. & A)

Assistant Professor, Department of Commerce

Adv. B. D. Hambarde Mahavidyalaya, Ashti

Dist. Beed

Self-Publication

ISBN - 978-93-5556-871-4

Principal
Adv.B.D.Hambarde Mahavidyalaya
Ashti, Tal. Ashti, Dist. Beed

Index

SR. NO.	TITLE OF THE UNIT	PAGE NO.
UNIT- I	INTRODUCTION, OVERVIEW AND EVALUATION OF GST	01 to 37
UNIT- II	REGISTRATION UNDER GST	38 to 58
UNIT- III	SUPPLY UNDER GST AND VALUATION OF SUPPLY	59 to 79
UNIT- IV	INPUT TAX CREDIT AND TAX PAYMENT UNDER GST	80 to 107
UNIT- V	DOCUMENTS, ACCOUNTS AND RECORDS, RETURNS UNDER GST	108 to 143
UNIT- VI	OTHERS	144 to 170
UNIT- VII	ACCOUNTING LEDGERS AND ENTRIES IN GST	171 to 226

ISBN -978-93-5556-871-4

Principal
Adv.B.D.Hambarde Mahavidyalaya
Ashti, Tal. Ashti, Dist. Beed

Dr. Mangesh Shirsat

Dr. Mangesh Shirsat is currently working as an assistant professor in the faculty of Commerce at Adv.B.D.Hambarde Mahavidyalaya, Ashti, Dist. Beed, Maharashtra. He is a postgraduate as well as Ph.D. in Commerce from Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad. He has presented various academic as well as research based papers at several national and international conferences and seminars. He has teaching experience of more than 10 years in the areas of Banking, Finance, Marketing, Economics and Accounting. He has also published many articles in news papers and magazines. His curriculum related publications include "Goods and Service Tax"(2017),"Insurance" (2017),"Modern Indian banking system" (2019) As an extra curricular Marathi literature publication, he authors "Parambi", a biography of Shri Kishor Hambarde, the president of Ashti Taluka Shikshan Prasarak Mandal, Ashti.

ISBN - 978-93-5556-871-4

Principal
Adv.B.D.Hambarde Mahavidyalaya
Ashti, Tal. Ashti, Dist. Beed